
NATURA 2000

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO) DLA
OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU
WSPÓLNOTOWYM (OZW)

|
DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO)

---

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP   **1.2. KOD OBSZARU**   **1.3. DATA OPRACOWANIA**   **1.4. DATA AKTUALIZACJI**
B   PLH20_20   2001-03   2009-12

1.5. POWIĄZANIA Z INNYMI OBSZARAMI NATURA 2000

PLH200005
PLB200002

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA ZBIERAJĄCA INFORMACJE:

WZS województwa podlaskiego; Wigierski Park Narodowy, L. Krzysztofiak, M. Romański, M. Stankiewicz; IOP PAN, Kraków.

1.7. NAZWA OBSZARU:

Ostoja Wigierska - zmiana

1.8. WSKAZANIE I ZAKLASYFIKOWANIE OBSZARU:

DATA ZAPROPONOWANIA JAKO OZW

2004-04

DATA ZATWIERDZENIA JAKO OZW

2007-11

DATA ZAKLASYFIKOWANIA JAKO OSO

DATA ZATWIERDZENIA JAKO SOO

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

DŁUGOŚĆ GEOGRAFICZNA

E 23 6 4

SZEROKOŚĆ GEOGRAFICZNA

N 54 2 45

2.2. POWIERZCHNIA (ha):

16 273,8

2.3. DŁUGOŚĆ OBSZARU (km):

2.4. WYSOKOŚĆ (m n.p.m.):

MINIMALNA

130

MAKSYMALNA

172

ŚREDNIA

150

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY (NUTS)

Kod	Nazwa regionu	%
PL345	Suwalski	100

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

Nazwa regionu biogeograficznego
Kontynentalny

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. Typy SIEDLISK znajdujące się na terenie obszaru Natura 2000 oraz ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

3.1.a. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierzchn	Stan zachow.	Ocena ogólna
3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic Charetea		A	C	A	C
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion		A	C	A	
3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	0,22	A	C	A	B
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami wiosieniczników (Ranunculion fluitantis)		B	C	A	B
3270	Zalewane muliste brzegi rzek		D	C		C
6120	Cieptolubne śródłądowe murawy napiaskowe		D	C		C
6210	Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków		D	C		C
6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)		D	C		C
6410	Zmiennewilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	0,09	D	C		
6430	Ziołorośla górskie (Adenostyilion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)	0,01	B	C	B	C
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)		A	C	A	B
7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	0,46	A	C	A	A
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)	0,41	A	C	A	C
7210	Torfowiska nakredowe (Cladietum marisci, Caricetum buxbaumii, Schoenetum nigricantis)		D	C		C
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk		A	C	A	
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	22,30	B	C	B	A
91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino)	1,55	A	C	A	A
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion)	0,92	B	C	A	B
91T0	Śródłądowy bór chrobotkowy	1,70	A	C	A	

3.2.a. PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU						
		OSIADŁA			MIGRUJĄCA			Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna						
A021	<i>Botaurus stellaris</i>		8p				D				
A030	<i>Ciconia nigra</i>		P				D				
A031	<i>Ciconia ciconia</i>		20-30p				D				
A038	<i>Cygnus cygnus</i>		P				D				
A060	<i>Aythya nyroca</i>		P				D				
A072	<i>Pernis apivorus</i>		P				D				
A073	<i>Milvus migrans</i>		2-5p				D				
A074	<i>Milvus milvus</i>		4-7p				D				
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>		1-3p				D				
A081	<i>Circus aeruginosus</i>		20-30p				D				
A084	<i>Circus pygargus</i>		P				D				
A089	<i>Aquila pomarina</i>		P				D				
A104	<i>Bonasa bonasia</i>		P				D				
A119	<i>Porzana porzana</i>		P				D				
A122	<i>Crex crex</i>		P				D				
A127	<i>Grus grus</i>		10-20p				D				
A177	<i>Larus minutus</i>		P				D				
A193	<i>Sterna hirundo</i>		P				D				
A197	<i>Chlidonias niger</i>		P				D				
A223	<i>Aegolius funereus</i>		P				D				
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>		P				D				
A229	<i>Alcedo atthis</i>		10-15p				D				
A231	<i>Coracias garrulus</i>		P				D				
A234	<i>Picus canus</i>		P				D				
A236	<i>Dryocopus martius</i>		P				D				
A238	<i>Dendrocopos medius</i>		P				D				
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>		P				D				
A246	<i>Lullula arborea</i>		P				D				
A307	<i>Sylvia nisoria</i>		P				D				
A320	<i>Ficedula parva</i>		P				D				
A338	<i>Lanius collurio</i>		P				D				
A379	<i>Emberiza hortulana</i>		P				D				

3.2.b. Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU						
		OSIADŁA			MIGRUJĄCA			Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna						

3.2.c. SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU				
		OSIADŁA	MIGRUJĄCA		Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie	
			Rozrodcza	Zimująca					Przelotna
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	P				D	B	C	
1318	<i>Myotis dasycneme</i>	P				C	B	C	C
1337	<i>Castor fiber</i>	<250i				B	A	C	B
1352	<i>Canis lupus</i>	P				D	B	C	C
1355	<i>Lutra lutra</i>	P				C	B	C	B
1361	<i>Lynx lynx</i>	P				D	C	C	

3.2.d. PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU				
		OSIADŁA	MIGRUJĄCA		Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie	
			Rozrodcza	Zimująca					Przelotna
1166	<i>Triturus cristatus</i>	P				C	B	C	B
1188	<i>Bombina bombina</i>	P				C	B	C	B

3.2.e. RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU				
		OSIADŁA	MIGRUJĄCA		Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie	
			Rozrodcza	Zimująca					Przelotna
1134	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	P				C	A	C	C
1145	<i>Misgurnus fossilis</i>	P				C	B	C	B
1149	<i>Cobitis taenia</i>	P				C	B	C	C

3.2.f. BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU				
		OSIADŁA	MIGRUJĄCA		Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie	
			Rozrodcza	Zimująca					Przelotna
1016	<i>Vertigo moulinsiana</i>	P				D			
1032	<i>Unio crassus</i>	P				C	B	C	B
1037	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	P				C	B	C	B
1042	<i>Leucorhina pectoralis</i>	P				C	B	C	B
1052	<i>Hypodryas matura</i>	P				D			
1060	<i>Lycaena dispar</i>	P				C	B	C	B
1082	<i>Graphoderus bilineatus</i>	P				C	B	C	B
1083	<i>Lucanus cervus</i>	P				D			
1088	<i>Cerambyx cerdo</i>	P				D			
4038	<i>Lycaena helle</i>	R				C	C	B	B
4056	<i>Anisus vorticulus</i>	P				C	B	C	B

3.2.g. ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU				
		POPULACJA			Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie	
1437	<i>Thesium ebracteatum</i>	R; >500				C	B	C	C

1477	<i>Pulsatilla patens</i>	R; >40 kęp	C	C	C	B
1516	<i>Aldrovanda vesiculosa</i>	V; >500	C	A	B	C
1528	<i>Saxifraga hirculus</i>	V; >2000	B	A	C	A
1902	<i>Cypripedium calceolus</i>	V; ok. 20	D	C	C	C
1903	<i>Liparis loeselii</i>	R; 251-500	C	A	C	B
1939	<i>Agrimonia pilosa</i>	R; >500	C	A	C	C

3.3. Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

PTAKI

Motywacja

SSAKI

	Populacja	Motywacja
<i>Alces alces</i>	<30i	C
<i>Eptesicus serotinus</i>	P	C
<i>Lepus timidus</i>	P	A
<i>Meles meles</i>	P	C
<i>Mustela erminea</i>	P	C
<i>Myotis daudentoni</i>	P	C
<i>Nyctalus leisleri</i>	P	C
<i>Nyctalus noctula</i>	P	C
<i>Pipistrellus nathusii</i>	P	C
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	P	C
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	P	C
<i>Plecotus auritus</i>	P	C
<i>Vespertilio murinus</i>	P	C
<i>Vespertilio murinus</i>	P	A

PŁAZY

	Populacja	Motywacja
<i>Bufo bufo</i>	P	C
<i>Bufo calamita</i>	P	C
<i>Bufo viridis</i>	P	C
<i>Hyla arborea</i>	P	C
<i>Pelobates fuscus</i>	P	C
<i>Rana arvalis</i>	P	C
<i>Rana esculenta</i>	P	C
<i>Rana lessonae</i>	P	C
<i>Rana temporaria</i>	P	C
<i>Triturus vulgaris</i>	P	C

GADY

	Populacja	Motywacja
<i>Anguis fragilis</i>	P	C
<i>Lacerta agilis</i>	P	C
<i>Natrix natrix</i>	P	C
<i>Vipera berus</i>	P	C

RYBY

	Populacja	Motywacja
<i>Coregonus albula</i>	P	A
<i>Coregonus lavaretus</i>	P	A

BEZKRĘGOWCE

	Populacja	Motywacja
<i>Oeneis jutta</i>	400-500i	A

ROŚLINY

	Populacja	Motywacja
<i>Achillea setacea</i>	P	A
<i>Ajuga pyramidalis</i>	P	A
<i>Alisma lanceolatum</i>	P	A
<i>Anemone sylvestris</i>	R	D
<i>Aquilegia vulgaris</i>	C	D
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	R	D
<i>Arnica montana</i>	P	A
<i>Asarum europaeum</i>	C	D
<i>Asperula tinctoria</i>	P	A
<i>Baeothryon alpinum</i>	R; 1001-11000	A
<i>Batrachium aquatile</i>	P	D
<i>Batrachium trichophyllum</i>	P	D
<i>Betula humilis</i>	V; 251-500	A
<i>Botrychium lunaria</i>	V; >10	A
<i>Bromus racemosus</i>	P	A
<i>Bromus secalinus</i>	P	A
<i>Carex arenaria</i>	R	D
<i>Carex buxbaumii</i>	V;>1000	A
<i>Carex chordorrhiza</i>	V	A
<i>Carex dioica</i>	P	A
<i>Carex disperma</i>	P	A
<i>Carex limosa</i>	C	A
<i>Carex loliacea</i>	P	A
<i>Carex pallescens</i>	P	A
<i>Carex praecox</i>	P	A
<i>Carex vaginata</i>	P	A
<i>Centaurium erythraea</i>	P	D
<i>Chimaphila umbellata</i>	R	D
<i>Cladium mariscus</i>	R	D
<i>Cnidium dubium</i>	P	A
<i>Convallaria majalis</i>	C	D
<i>Dactylorhiza baltica</i>	V	A
<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	C	A
<i>Dactylorhiza incarnata</i> subsp. <i>ochroleuca</i>	V; 51-100	A
<i>Dactylorhiza incarnata</i> var. <i>haematodes</i>	R	D
<i>Dactylorhiza incarnata</i>	C	D
<i>Dactylorhiza maculata</i>	V	A
<i>Dactylorhiza ruthei</i>	R	A
<i>Daphne mezereum</i>	C; >3000	D
<i>Dianthus arenarius</i>	R	D
<i>Digitalis grandiflora</i>	C	D
<i>Diphasiastrum complanatum</i>	V	D
<i>Diphasiastrum tristachyum</i>	P	A
<i>Dracocephalum ruyschiana</i>	P	A
<i>Drosera anglica</i>	V	A
<i>Drosera rotundifolia</i>	C	A
<i>Dryopteris cristata</i>	P	A
<i>Empetrum nigrum</i>	V	A
<i>Epipactis atrorubens</i>	C	D
<i>Epipactis helleborine</i>	R	D
<i>Epipactis palustris</i>	C	A
<i>Equisetum variegatum</i>	P	D

<i>Eriophorum gracile</i>	V	A
<i>Euphrasia micrantha</i>	P	A
<i>Euphrasia nemorosa</i>	P	A
<i>Frangula alnus</i>	C	D
<i>Galium odoratum</i>	C	D
<i>Goodyera repens</i>	C	A
<i>Groenlandia densa</i>	P	A
<i>Hammarbya paludosa</i>	V; 51-100	A
<i>Helichrysum arenarium</i>	C	D
<i>Hepatica nobilis</i>	C	D
<i>Herminium monorchis</i>	V; < 30	A
<i>Hieracium cymosum</i>	P	A
<i>Hierochloë australis</i>	P	A
<i>Hierochloë odorata</i>	P	A
<i>Hippuris vulgaris</i>	V	A
<i>Huperzia selago</i>	R	A
<i>Hydrilla verticillata</i>	P	A
<i>Jovibarba sobolifera</i>	V	D
<i>Juncus atratus</i>	P	A
<i>Koeleria pyramidata</i>	P	A
<i>Laserpitium latifolium</i>	C	D
<i>Lathyrus laevigatus</i>	V; >50	D
<i>Lathyrus palustris</i>	C	A
<i>Lathyrus pisiformis</i>	V; >30 szt.	A
<i>Ledum palustre</i>	C	D
<i>Lilium martagon</i>	C	D
<i>Linnaea borealis</i>	V	D
<i>Linosyris vulgaris</i>	P	A
<i>Linum austriacum</i>	P	A
<i>Listera cordata</i>	V	A
<i>Listera ovata</i>	C	D
<i>Lycopodium annotinum</i>	C	D
<i>Lycopodium clavatum</i>	R	D
<i>Malaxis monophyllos</i>	V; < 20	A
<i>Menyanthes trifoliata</i>	C	D
<i>Myriophyllum alterniflorum</i>	P	A
<i>Neottia nidus-avis</i>	C	D
<i>Neottianthe cucullata</i>	V; ok. 700	A
<i>Nuphar lutea</i>	C	D
<i>Nymphaea alba</i>	C	D
<i>Nymphaea candida</i>	P	A
<i>Ophioglossum vulgatum</i>	V; 11-50	A
<i>Oxycoccus microcarpus</i>	V	A
<i>Oxytropis pilosa</i>	C	D
<i>Pedicularis palustris</i>	C	A
<i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i>	V; 11	A
<i>Pedicularis sylvatica</i>	P	D
<i>Pinguicula vulgaris</i>	V; 11-50	A
<i>Platanthera bifolia</i>	R	D
<i>Platanthera chlorantha</i>	R	D
<i>Polemonium coeruleum</i>	R	A
<i>Polypodium vulgare</i>	R	D
<i>Polystichum aculeatum</i>	P	A

<i>Potamogeton alpinus</i>	P	A
<i>Potamogeton filiformis</i>	P	A
<i>Primula elatior</i>	R	D
<i>Primula veris</i>	C	D
<i>Pulsatilla pratensis</i>	R	A
<i>Pyrola media</i>	P	A
<i>Ranunculus lingua</i>	R	A
<i>Ranunculus repens</i>	P	A
<i>Ribes nigrum</i>	C	D
<i>Scheuchzeria palustris</i>	C	A
<i>Scutellaria hastifolia</i>	P	A
<i>Silene lithuanica</i>	P	D
<i>Tofieldia calyculata</i>	V; 11-50	A
<i>Trisetum sibiricum</i>	P	A
<i>Trollius europaeus</i>	R 51-100	D
<i>Utricularia intermedia</i>	C	A
<i>Utricularia minor</i>	R	A
<i>Utricularia vulgaris</i>	C	D
<i>Veronica prostrata</i>	P	A
<i>Viburnum opulus</i>	C	D
<i>Vincetoxicum hirundinaria</i>	C	D
<i>Viola epipsila</i>	R	A
<i>Viola uliginosa</i>	P	A

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Klasy siedlisk	% pokrycia
Lasy iglaste	41%
Lasy liściaste	9%
Lasy mieszane	13%
Siedliska rolnicze (ogólnie)	18%
Wody śródlądowe (stojące i płynące)	19%
Suma pokrycia siedlisk 100 %	

OPIS OBSZARU

Wigierski Park Narodowy położony jest na północnym skraju Puszczy Augustowskiej, największego zwartego kompleksu leśnego na niżu Europy. Powierzchnia Parku wynosi 15 085,49 ha, w tym lasy zajmują prawie 9460 ha (62,7% powierzchni WPN), wody - 2907 ha (19,3%), grunty orne - 1682 ha (11,1%), łąki i pastwiska - 536 ha (3,6%), drogi, tereny zabudowane i inne (3,3%). Obszary będące własnością Skarbu Państwa w zarządzie Parku zajmują 12 385 ha (82,1% powierzchni WPN). Pod względem administracyjnym Park zlokalizowany jest w północnej części województwa podlaskiego, w granicach trzech powiatów: suwalskiego, sejneńskiego oraz augustowskiego, tworzących Suwalszczyznę.

Rzeźba terenu Parku ukształtowana została ostatecznie przez działalność lodolodu skandynawskiego, podczas zlodowacenia północnopolskiego, które ustąpiło stąd około 12 tysięcy lat temu. W wyniku działalności lodowca powstały rynny o stromych zboczach i nierównym dnie (m.in. rynny jeziora Wigry), moreny czołowe i denne, kemy, ozy, równiny sandrowe, misy jeziorne oraz doliny wód roztopowych. Rzeźba terenu jest bardzo zróżnicowana, a deniwelacje terenu sięgają 40 m wysokości względnej. Rzeźba terenu została wyraźnie zróżnicowana na dwa obszary o odmiennych cechach morfologicznych. Na północy krajobraz jest pagórkowaty, przeważają formy morenowe, zbudowane z piasków, glin zwałowych, żwirów i głazów. Na południu rzeźba terenu jest mniej urozmaicona, przeważają równiny sandrowe utworzone z piasków naniesionych przez wody wypływające spod czoła lodowca.

Obszar Parku leży w środkowej części dorzecza Czarnej Hańczy, a jego centralną część stanowią bezpośrednia zlewnia jez. Wigry oraz fragment zlewni Wiatrołuży. Ponadto, znajdują się tu także: zlewnia Kamionki, zlewnia ujściowego odcinka Czarnej Hańczy i fragment zlewni Czarnej Hańczy poniżej wypływu z Wigier. Jezioro Wigry jest największym i najgłębszym (do 75 m) zbiornikiem Parku, posiadającym najbardziej rozwiniętą linię brzegową i bardzo skomplikowaną rzeźbę dna. Dużą osobliwością Parku są śródleśne jeziora dystroficzne zwane sucharami. Jest ich tu 20 i są zróżnicowane pod względem morfologicznym - najmniejszy (Suchar VII) ma wielkość 0,14 ha, a największy (Suchar Wielki) 8,44 ha; naj płytszy (Ślepe Krzyżańskie) ma 1,5 m maksymalnej głębokości, a najgłębszy (Wądołek) 15,0 m. Na terenie Parku występuje 7 rzek oraz liczne strumienie i rowy melioracyjne. Prawie wszystkie ciek łączą większe jeziora Parku w jeden system odpływu, jakim jest Czarna Hańcza.

Wigierski Park Narodowy położony jest w regionie klimatycznym, w którym wyraźnie zaznacza się oddziaływanie zarówno morza Bałtyckiego, jak i wpływy kontynentalne. Teren Parku charakteryzuje się stosunkowo niewielką ilością opadów atmosferycznych. Średnia roczna ich suma, z wielolecia 1971-2001, wynosi 591,2 mm. W ostatnich latach wielkość opadów wahała się od 517 mm (rok 2003) do 679 mm (rok 2007), a średnia z tego okresu była bardzo zbliżona do średniej z wielolecia. Średnia roczna temperatura powietrza z wielolecia wynosi 6,3°C. Ostatnie lata były jednak znacznie cieplejsze (zdarzały się nawet lata anomalnie ciepłe) i średnia temperatura z ostatnich sześciu lat jest o 1°C wyższa. Co roku zwiększa się też liczba dni z wysokimi temperaturami, np. w 2004 roku zarejestrowano zaledwie 17 dni z maksymalną temperaturą powyżej 25°C, w 2006 roku było ich już 36, a w 2007 roku 41.

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Na tym obszarze stwierdzono 19 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Na Półwyspie Jurkowy Róg (między jeziorami Wigry, Krusznik i Mulaczysko) znajduje się płaski, zalewowy obszar z całkowicie naturalnym układem pełnego ciągu sukcesyjnego zbiorowisk bagiennych od szuwaru do olesu. Flora naczyniowa obejmuje ponad 1000 taksonów, a biota porostów 274 gatunki; stwierdzono tu ponadto występowanie ponad 150 taksonów mszaków i ponad 100 gatunków śluzowców; we florze naczyniowej odnotowano 7 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Fauna również charakteryzuje się dużym bogactwem gatunkowym. Występuje tu silna, naturalna (nie introdukowana) populacja bobra. Ogółem występują na tym terenie 22 gatunki zwierząt objęte Załącznikiem II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.

4.3. ZAGROŻENIA

Największe zagrożenia to: urbanizacja i zanieczyszczenia powierzchniowe.

4.4. STATUS OCHRONNY

Obszar w granicach Wigierskiego Parku Narodowego (15 085 ha; 1989).

4.5. STRUKTURA WŁASNOŚCI

Własność Skarbu Państwa obejmuje 82% obszaru, a własność prywatna 18%.

4.6. DOKUMENTACJA - ŹRÓDŁA DANYCH

- Buszko J. 1986-2003. Komputerowa baza danych (MS Access) "Motyle dzienne Polski" (dane z okresu 1986-2003). Instytut Ekologii i Ochrony Środowiska UMK w Toruniu.
- Buszko J. 1997. Atlas rozmieszczenia motyli dziennych w Polsce (Lepidoptera: Papilionoidea, Hesperioidea) 1986-1995. Ofic. Wyd. Turpress, Toruń.
- Dąbrowski J.S., Krzywicki M. 1982. Ginące i zagrożone gatunki motyli (Lepidoptera) w faunie Polski. Cz. I. Studia Naturae, ser. B. 31: 3-171.
- Górnica A. (red.) 2006. Jeziora Wigierskiego Parku Narodowego. Aktualna jakość i trofia wód. Uniwersytet w Białymstoku, Białystok.
- IOP PAN red. 2006-2007 Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 msc, GIOŚ, Warszawa
- IOP PAN red. 2007 Raport dla Komisji Europejskiej z wdrażania Dyrektywy Siedliskowej w zakresie dotyczącym monitoringu msc., GIOŚ, Warszawa
- Jutrzenka-Trzebiatowski A., Dziedzic J., Szarejko T. 1994. Waloryzacja botaniczna z opracowaniem florystyczno-fitosocjologicznym terenów nie będących własnością Wigierskiego Parku Narodowego, dla potrzeb jego ochrony. Olsztyn, msc.
- Richling A., Solon J. (red.) 2001. Z badań nad strukturą i funkcjonowaniem Wigierskiego parku Narodowego. Wyd. Akademickie DIALOG, Warszawa.
- Sokołowski A. W. 1980b. Zbiorowiska leśne północno-wschodniej Polski. Monogr. Bot. 60: 1-205.
- Sokołowski A. W. 1988. Wigierski Park Narodowy. Parki Nar. Rez. Przyr. 9(2,3): 91-97.
- Sokołowski A. W. 1991b. Sukcesja roślinności na zrębach w Wigierskim Parku Narodowym. Parki Nar. Rez. Przyr. 10,3-4: 29-43.
- Sokołowski A. W. 1993a. Wigierski Park Narodowy. Parki Nar. Rez. Przyr. 12 M: 103-109.
- Strzałka M., Kozakiewicz K., Postawa T. 1996. Wstępne wyniki badań zagęszczenia nietoperzy żerujących nad różnymi typami jezior w Wigierskim Parku Narodowym. W: Aktualne problemy ochrony nietoperzy w Polsce, (red. B. W. Wołoszyn). Publikacje Centrum Informacji Chiropterologicznej ISEZ PAN Kraków. 123-133.

Wołk K. 1979a. Małże (*Bivalvia*) pożywieniem piżmaka (*Ondatra zibethica* L.) w Puszczy Augustowskiej na Jeziorze Wigry. *Przeł. Zool.* 23(3): 248-250.

Zdanowski B. (red.) 1992. Jeziora Wigierskiego Parku Narodowego. Stan eutrofizacji i kierunki ochrony. *Zesz. Naukowe „Człowiek i Środowisko”*, 3.

5. STATUS OCHRONNY OBSZARU ORAZ POWIĄZANIA Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES

5.1. DESYGNOWANE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

KOD % POKRYCIA

PL01 92,6 %

5.2. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI TERENAMI:

desygnowanymi na poziomie krajowym lub regionalnym

KOD FORMY OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
PL01	<i>Wigierski Park Narodowy</i>	-	92,6

desygnowanymi na poziomie międzynarodowym

NAZWA STATUSU OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
Ostoja Ptaków (ranga europejska)	<i>Puszcza Augustowska</i>		0,0

5.3. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES:

KOD CORINE	TYP RELACJI	% POKRYCIA
G03200100	*	2,0
G03200300	+	74,8
G03200301	+	0,6

6. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA NA TERENIE OBSZARU I W JEGO OTOCZENIU I INNE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA TEN OBSZAR

6.1. GŁÓWNE CZYNNIKI I RODZAJE DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ORAZ PROCENT POWIERZCHNI OBSZARU IM PODLEGAJĄCY

Wpływy i działalność na terenie obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
100	<i>Uprawa</i>	C		0
102	<i>Koszenie / ścinanie</i>	B		+
140	<i>Wypas</i>	C		+
160	<i>Gospodarka leśna - ogólnie</i>	B		0
163	<i>Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)</i>	A		0
200	<i>Hodowla ryb, skorupiaków i mięczaków</i>	B		0
220	<i>Wędkarstwo</i>	B		0
243	<i>Chwywanie, trucie, kłusownictwo</i>	B		-
501	<i>Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe</i>	B		0
511	<i>Linie elektryczne</i>	C		0
610	<i>Ośrodki edukacyjne</i>	A		+
621	<i>Żeglarstwo</i>	B		0
622	<i>Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych</i>	C		0
701	<i>Zanieczyszczenia wód</i>	B		-
803	<i>Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek</i>	B		+
952	<i>Eutrofizacja</i>	B		-
954	<i>Inwazja gatunku</i>	B		-
961	<i>Konkurencja (przykład: mewa/rybitwa)</i>	B		-
962	<i>Pasożytnictwo</i>	C		0
965	<i>Drapieżnictwo</i>	B		+
976	<i>Szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną</i>	C		-

Wpływy i działalność wokół obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
243	<i>Chwywanie, trucie, kłusownictwo</i>	B		-
244	<i>Inne formy pozyskiwania zwierząt</i>	B		-
403	<i>Zabudowa rozproszona</i>	C		0
421	<i>Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych</i>	C		-
500	<i>Sieć transportowa</i>	C		0
502	<i>Drogi, autostrady</i>	B		-
510	<i>Przesyłanie energii</i>	C		0
620	<i>Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, uprawiane w plenerze</i>	A		0
701	<i>Zanieczyszczenia wód</i>	B		-
803	<i>Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek</i>	C		+
954	<i>Inwazja gatunku</i>	C		-

6.2. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

SPRAWUJĄCY NADZÓR (INSTYTUCJA LUB OSOBA):

Wigierski Park Narodowy, 16-402 Suwałki, Krzywe 82.

ZARZĄDZANIE OBSZAREM I PLANY:

7. MAPY OBSZARU

Mapy fizyczne obszaru

Numer mapy	Skala	Projekcja	Opis
N-34-70-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-71-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-71-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-71-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-83-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes

Zdjęcia lotnicze obszaru

Numer	Obszar	Temat	Data
N-34-70-D-b-4-2			2007
N-34-70-D-b-4-4			2007
N-34-70-D-d-2-2			2007
N-34-70-D-d-2-4			2007
N-34-70-D-d-4-2			2007
N-34-70-D-d-4-4			2007
N-34-82-B-a-2-2			2007
N-34-82-B-b-2-2			2007
N-34-71-A-c-3-4			2007
N-34-71-A-c-4-3			2007
N-34-71-A-c-4-4			2007
N-34-71-C-a-1-2			2007
N-34-71-C-a-1-3			2007
N-34-71-C-a-1-4			2007
N-34-71-C-a-2-1			2007
N-34-71-C-a-2-2			2007
N-34-71-C-a-2-3			2007
N-34-71-C-a-2-4			2007
N-34-71-C-a-3-1			2007
N-34-71-C-a-3-2			2007
N-34-71-C-a-3-3			2007
N-34-71-C-a-3-4			2007
N-34-71-C-a-4-1			2007
N-34-71-C-a-4-2			2007
N-34-71-C-a-4-3			2007
N-34-71-C-a-4-4			2007
N-34-71-C-b-3-1			2007
N-34-71-C-b-3-3			2007
N-34-71-C-b-3-4			2007
N-34-71-C-b-4-3			2007
N-34-71-C-c-1-2			2007
N-34-71-C-c-1-3			2007
N-34-71-C-c-1-4			2007
N-34-71-C-c-2-1			2007
N-34-71-C-c-2-2			2007
N-34-71-C-c-2-3			2007
N-34-71-C-c-2-4			2007
N-34-71-C-c-3-1			2007
N-34-71-C-c-3-2			2007
N-34-71-C-c-3-3			2007
N-34-71-C-c-3-4			2007
N-34-71-C-c-4-1			2007
N-34-71-C-c-4-2			2007
N-34-71-C-c-4-3			2007
N-34-71-C-c-4-4			2007
N-34-71-C-d-1-1			2007
N-34-71-C-d-1-2			2007
N-34-71-C-d-1-3			2007
N-34-71-C-d-1-4			2007
N-34-71-C-d-2-1			2007
N-34-71-C-d-2-2			2007
N-34-71-C-d-2-3			2007
N-34-71-C-d-2-4			2007

N-34-71-C-d-3-1	2007
N-34-71-C-d-3-2	2007
N-34-71-C-d-3-3	2007
N-34-71-C-d-3-4	2007
N-34-71-C-d-4-1	2007
N-34-71-C-d-4-2	2007
N-34-71-C-d-4-3	2007
N-34-71-C-d-4-4	2007
N-34-71-D-c-1-3	2007
N-34-71-D-c-3-1	2007
N-34-82-b-b-2-2	2007
N-34-83-A-a-1-1	2007
N-34-83-A-a-1-2	2007
N-34-83-A-a-1-4	2007
N-34-83-A-a-2-1	2007
N-34-83-A-a-2-3	2007
N-34-83-A-a-2-4	2007
N-34-83-A-b-1-1	2007
N-34-83-A-b-1-2	2007
N-34-83-A-b-1-3	2007
N-34-83-A-b-2-1	2007
N-34-83-A-b-2-3	2007

8. ZDJĘCIA OBSZARU

Numer	Obszar	Temat	Autor	Data
-------	--------	-------	-------	------

4. OPIS OBSZARU

4.7. HISTORIA